

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. Cornelii Taciti Opera Qvae Exstant

Tacitus, Cornelius

Antverpiæ, MDLXXXIX

Liber V.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-496)

Romanorum apud lucum, quem Baduhennæ vocant, pugna in posterum extractâ, confectos: & aliam quadringentorum manum, occupatâ Cruptoricis quondam stipendiarij villâ, postquam proditio metuebatur, mutuis ictibus procubuisse. Clarum inde inter Germanos Frisium nomen: dissimulante Tiberio damna, ne cui bellum permitteret. Neque senatus in eo cura, an imperij extrema dehonestarentur: paucior internus occupauerat animos, cui remedium adulatione quærebat. Ita quamquam diuersis super rebus consulerentur, aram Clementiæ, aram Amicitiae, effigiesq. circum Cæsaris ac Seiani censuere: crebrisque precibus efflagitabant, visendi sui copiam facerent. Non illi tamen in urbem, aut propinqua vrbi digressi sunt. satis visum, omittere insulam, & in proximo Campaniæ adspici: eo venire patres, eques, magna pars plebis, anxij erga Seianum, cuius durior congressus, atque eo per ambitum, & societate consiliorum parabatur. Satis constabat auctam ei adrogantiam, scdum illud in propatulo seruitium spectanti. quippe Roma, sucti discursus: & magnitudine vrbis, incertum, quod quisque ad negotium pergit. Ibi campo aut litore iacentes, nullo discrimine nocte ac diem, iuxta gratiam aut fastus ianitorum perpetiebantur. donec idque vetitum, & reuenire in urbem trepidi, quos non sermone, non visu dignatus erat. quidam malè alacres, quibus infusta amicitiae grauis exitus imminebat. Ceterum Tiberius neptem Agrippinam Germanico ortam, cum coram Gn. Domitio tradidisset, in vrbe celebrari nuptias iussit. In Domitio, super vetustatem generis, propinquum Cæsaribus sanguinem dilegerat. Nam is auiam Octauiam, & per eam Augustum auunculum præferebat.

Clades duplex Romanorum:

Dissimulata Tiberio.

Seiani potentia, & fastus.

Agrippina nubis Domitio.

C. CORNELII TACITI

AB EXCESSU DIVI AVGVSTI

ANNA L I V M L I B . V .

BREVIARIUM LIBRI.

Lulia Augusta moritur: coq. Seiani potentia crescit. Agrippina & Nero Principis litteris accusantur. Nec multo post Seianus ipse, detectâ cupidine imperij, perueritur: cum magnâ amicorum eius strage. (Quæ omnia Tacito singillatim tradita æuum aboluit.) Falsus apud Cycladas Drusus se ostendit: sed diligentia & astu Poppai Sabini capitur. Hæc gesta annis circiter tribus.

C. RVBELLIO GEMINO. C. FVFFIO GEMINO

M. VINVCIO QVARTINO. C. CASSIO LONGINO COSS.

TIBERIO CÆSARE V. L. ALIO SEIANO.

RVBELLIO & Fusio C o s s. quorum vtrique Geminus cognomentum erat, Iulia Augusta mortem obiit, ætate extremâ, nobilitatis per Claudiam familiam, & adoptione Liuiorum Iuliorumq. clarissimæ: primum ei matrimonium & liberi fuere, cum Tiberio Nerone: qui bello Perusino profugus, pace inter Sex. Pompejum ac triumuiros pactâ, in urbem rediit. Exin Cæsar cupidine formæ aufert marito, incertum an inuitam, adeo properus, vt ne spatio quidem ad enitendum dato penatibus suis grauidam induxerit. Nullam posthac subolem edidit, sed sanguini Augusti per conjunctionem Agrippinæ & Germanici adnexa, cōmunes pronepotes habuit: sanctitate domus priscû ad morem, comis vltra quàm antiquis feminis probatum, ma-

A. V. C. D.

CCXXCII.

Mors Iulia,

& de eâ elo-

gium.

Funus.

Tiberius
etiam mor-
tuum parum
aquis.Deterius
iam impe-
rium.Agrippina
& Nero ac-
cusati.Quibus cri-
minibus?Anceps in
hoc iudicio
Senatus.Quæ ad mi-
tiora incli-
nat Rusti-
cus:Etiam populi
favor.Caesar ager-
tim accipit.Magnus hia-
tus historiæ.
defuit triennij
fere gressu.

batum, mater impotens, vxor facilis, & cum artibus mariti, simulatione filij bene composita. Funus eius modicum, testamentum diu inritum fuit. lau- data est pro rostris à C. Cæsare pronepote, qui mox rerum potitus est. At Ti- berius quod supremis in matrem officiis defuisset, nihil mutatâ amœnitate vitæ, magnitudinem negotiorum per litteras excusauit: honoresq. memoriæ eius ab senatu largè decretos, quasi per modestiam imminuit, paucis admo- dum receptis, & addito ne cælestis religio decerneretur. sic ipsam maluisse. Quin & parte eiusdem epistolæ increpuit amicitias muliebres, Fusium con- sulem obliquè perstringens. is gratiâ Augustæ floruerat, aptus alliciendis fe- minarum animis, dicax idem, & Tiberium acerbis facetiis inridere solitus, quarum apud præpotentes in longum memoria est. Ceterum ex eo prærupta iam & vergens dominatio. nam incolumi Augustâ, erat adhuc perfugium: quia Tiberio inueteratum erga matrem obsequium, neque Seianus audebat auctoritati parentis antecere. tunc velut frenis exsoluti proruperunt. missæque in Agrippinam ac Neronem litteræ, quas pridem adlatas & cohibitas ab Augustâ credidit vulgus, hanc enim multum post mortem eius recitatæ sunt. verba iacerant quasitâ asperitate: sed non arma, non rerum nouarum stu- dium, amores iuuenum, & impudicitiam nepoti obiectabat. in nurum ne id quidem confingere ausus, adrogantiam oris & contumacem animum incu- sauit, magno senatus pauore ac silentio: donec pauci, quibus nulla ex honesto spes, & publica mala singulis in occasionem gratiæ trahuntur, vt referretur postulauere, promissum Gotta Messallino cum atroci sententiâ. sed aliis à primoribus, maximeque à magistratibus trepidabatur: quippe Tiberius & si infensè inuectus, cetera ambigua reliquerat. Fuit in senatu Iunius Rusticus, componendis patrum actis dilectus à Cæsare, eoque meditationes eius in- trospicere creditus: is fatali quodam motu (neque enim antè specimen con- stantiæ dederat) seu prauâ sollertiâ, dum imminentium oblitus incerta pa- uet, inferere se dubitantibus, ac mouere consules ne relationem inciperent: dislerebatque, breuib. momentis summa, verti posse, dandumque intersti- tium pœnitentiæ senis. Simul, populus effigies Agrippinæ ac Neronis ge- rens, circumstetit curiam, festisque in Cæsarem omnibus falsas litteras, & Principe inuito exitium domui eius intendi clamat. ita nihil triste illo die patratum. ferebantur etiam sub nominibus consularium fictæ in Seianum sententiæ, exercentibus plerisque per occultum, atque eo procacius libidi- nem ingeniorum. vnde illi ira violentior, & materies criminandi. *Spretum dolo- rem Principis, ab senatu descivisse populi: audiri iam & legi nouas conciones, noua patrum con- sulta. quid reliquum, nisi vt caperent ferrum? & quorû imagines pro vexillis secuti forent, duces imperatoresque diligerent?* Igitur Caesar repetitis aduersum nepotē & nurum pro- bris, increpitaq. per edictum plebe, questus apud patres quod fraude vnus se- natoris imperatoria maiestas elusa publicè foret, integra tamen sibi cuncta postulauit. nec vltra deliberatum, quò minus non quidem extrema decerne- rent, id enim veritum, sed paratos ad vltionē vi principis impediri testarentur. * Quattuor & quadraginta orationes super ea re habitæ, ex quibus ob metum pauca, plures adfuetudine, * *mibi pudorem aut Seiano inuidiam allaturum censui. versa est fortuna, & ille quidem qui collegam & generum adsciue- rat, sibi ignoscit. ceteri quem per dedecora fouere, cum scelere insecutantur.* miserius sit ob amicitiam accusari, an amicum accusare haut discreuerim, * non crudelitatem, non elementiam cuiusquam experiar, sed liber & mihi ipsi probatus antibo peri- culum. vos obtestor, ne memoriam nostri per vniuersam quam lati retineatis, adiuciendo me quo- que iis, qui sine egregia publica mala effugerunt. Tunc singulos vt cuique ad sistere, al- loqui

loqui animus erat, retinens aut dimittens partem diei absumsit. multoque adhuc coetu, & cunctis intrepidum vultum eius spectantibus, cum superesse tempus nouissimis crederent, gladio quem sinu abdiderat incubuit. Neque Cæsar ullis criminibus aut probris defunctum insectatus est, cum in Blæsum multa fœdaque inculcasset. Relatum inde de P. Vitellio & Pomponio Secundo. illum indices arguebant, claustra ærarij cui præfectus erat, & militarem pecuniam rebus nouis obtulisse: huic à Confidio præturâ functo obiectabatur. Velij Galli amicitia, qui punito Seiano, in hortos Pomponij quasi fidissimum ad subsidium perfugisset. neque aliud periclitantibus auxilij, quam in fratrum constantiâ fuit, qui vades exstiteret. mox crebris prolationibus spem ac metum iuxta grauatus Vitellius, petito per speciem studiorum scalpro, leuem ictum venis intulit, vitamque ægritudine animi finiuit. At Pomponius multâ morum elegantia, & ingenio inlustri, dum aduersam fortunam æquus tolerat, Tiberio superstes fuit. Placitum posthac vt in reliquos Seiani liberos aduerteretur, vanescente quamquam plebis irâ, ac plebique per priora supplicia lenitis. igitur portantur in carcerem, filius imminuentium intelligens, puella adeo nescia, vt crebro interrogaret, quod ob delictum, & quò traheretur? neque facturam vltra. & posse se puerili verberare moneri. Tradunt temporis eius auctores, quia triumvirali supplicio affici virginem inauditum habebatur, à carnifice laqueum iuxta compressam: exin oblisis faucibus, id ætatis corpora in Gemonias abiecta. Per idem tempus Asia atque Achaia exterritæ sunt, acri magis quam diuturno rumore, Drusum Germanici filium apud Cycladas insulas, mox in continenti visum. & erat iuuenis haut dispari ætate, quibusdam Cæsaris libertis velut agnitus, per dolumque comitantibus. Alliciebantur ignari famâ nominis, & promptis Græcorum animis ad noua & mira. quippe lapsum custodiâ pergere ad paternos exercitus, Ægyptum aut Syriam inuasurum fingeant simul, credebantque. iam iuuenturis concursu, iam publicis studiis frequentabatur, lætus præsentibus & inonij spe; cum auditum id Poppæo Sabino. Is Macedonia tum intentus, Achaia quoque curabat. Igitur quo vera seu falsa anteiret, Toronæum Thernæumque sinum præfestinans, mox Eubœam Ægæi maris insulam, & Piræum Atticæ oræ, dein Corinthiense litus, angustiasque Isthmi euadit: marique alio Nicopolim Romanam coloniam ingressus, ibi demum cognoscit. sollertius interrogato, quis nam foret? dixit se M. Silano genitum. & multis sectatorum dilapsis, ascendisse nauem, tamquam Italiam peteret. scripsitque hæc Tiberio. neque nos originem finemue eius rei vltra comperimus. Exitu anni diu aucta discordia consulum erupit. nam Trio facilis capeffendis inimiciis & foro exercitus, vt segnem Regulum ad opprimendos Seiani ministros oblique perstrinxerat. ille nisi lacefferetur modestiæ retinens, non modò retudit collegam, sed vt noxium coniurationis ad disquisitionem trahebat. Multisque patrum orantibus, ponerent odia in perniciem itura, mansere infensi ac minitantes, donec magistratu abirent.

Vitellius & Pomponius accusati.

*Ælij. cuius gentis cognomen Gallus.

Ille se interficit.

Hic moram trahit, & superuinit.

Liberi Seiani puniti.

Etiā virguncula: hest, per scelus prius violata.

Pseudo-Drusus.

Quem Sabinus capis.

H C. COR.